

délben Walkó Lajos kereskedelemügyi miniszter elnöklével értekezlet volt, amelyen ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági érdekképviselők, továbbá Dezsőfy Alajos és Mátray Gyula miniszteri tanácsosok vettek részt. Az értekezleten a Jugoszláviával kötendő tarifaegyezmény került szóba. A tárgyalást legközelebb folytatják és le fogják tárgyalni a Csehszlovákiával és Romániával kötendő tarifaegyezményeket is. Mint értesülünk, még ebben az évben előreláthatólag sor kerül az egyes államokkal való tarifaegyezmények megkötésére.

A miniszterelnök Kecskeméten fog foglalkozni a fajvédőkkel.

Megbízható értesülésünk szerint a miniszterelnök közölte Zsitvay Tiborral, a nemzetgyűlés alelnökével, hogy kecskeméti beszámolóján részt vesz és nagy beszédben száll szembe a fajvédőkkel. Idevonatkozólag Zsitvay Tibor a következőket mondotta:

— A miniszterelnök urnak csakugyan az a terve, hogy a kormánypárt elnökével és több képviselő tagjával részt vesz a kecskeméti beszámolón. Remélem, hogy november valamelyik

vasárnapjára már kitűzhetjük a kecskeméti nagygyűlés idejét, amelynek legnagyobb eseménye a miniszterelnök úr felszólalása lesz.

Házszabályrevízió, költségvetés és utóljára — a választójog.

A fővárosi törvényjavaslat általános vitája nemsokára véget ér és utána a házszabályrevízió kérdése kerül a fővárosi törvényjavaslat után a nemzetgyűlés napirendjére. A terv az, hogy a törvényjavaslat után a költségvetést tárgyalja a Ház és nyomban azután sor kerül a választójogról szóló törvényjavaslat tárgyalására.

Jakabffy Károly

a főváros új pénzügyi tanácsadója.

A kormány a főváros pénzügyi szakértőjévé dr. Jakabffy Károly miniszteri tanácsost nevezte ki, aki jelenleg a pénzügyminisztérium egyik számvevőségének vezetője. Jakabffy miniszteri tanácsos a napokban már szabadságra is ment, hogy tanulmányozza a főváros pénzügyi kérdéseit és szabadságáról a minisztériumba nem is tér vissza, hanem a városházán foglalja el új hivatalát.

Ismét napirendre kerül a leánytanoncoktatás kérdése.

A kamara átirata a város tanácsához.

Szeged, október 27. (Saját tudósítónktól.) Több ízben foglalkozott már a Szeged a kereskedő- és iparos-tanoncoktatás kérdésével, amely állandóan napirenden szerepel, de megoldása, ha az illetékes hatóságok olyan közönyösen kezelik továbbra is, mint ahogyan eddig kezelték, a közel jövőben nem is számíthat megoldásra. A kérdéssel legutóbb akkor foglalkoztunk, amikor a város tanácsa a felügyelőbizottság javaslata alapján azokat a városi tanítókat kötelezte ingyenes tanoncoktatásra, akik harmincnál kevesebb órát tanítottak osztályaikban hetenkint. Ennek pedig van már vagy két hete, de azért a tanoncoktatás még mindig nem kezdődött meg Szegeden. A hivatalos és illetékes körök beállítása szerint azért nem, mert a tanítási rend megfelelő összeállítása technikai nehézségekbe ütközik. Más oldalról nyert értesülésünk szerint a tanoncoktatás megkezdésének egészen más akadályai vannak. A tanács határozata ugyanis meglehetősen kellemetlen ellenhatást váltott ki az ingyenes oktatásra kötelezett városi tanítók körében, akik méltánytalanságnak minősítik azt, hogy a város minden ellenszolgáltatás nélkül kíván olyan munkát, amelyre sem fogadalmuk, sem a régi szervezeti szabályrendelet nem kötelezi őket és amelyért még az elmúlt évben is külön díjazást kaptak. Ez az erőteljes méltatlankodás okozza állítólag a tanítás megkezdésének állandó halogatását.

Abban az esetben, ha sikerül is ezt a kérdést megoldani, van a tanoncoktatásnak egy másik kérdése is, amelynek megoldását sokkal súlyosabb és régebbi keletű akadályok gátolják: a leány-

tanoncoktatás kérdése. Szegeden a fiutanoncokat úgy-ahogy tanítják néhány esztendő óta, de a leánytanoncok számára nem volt soha iskola.

A kereskedelmi és iparkamara néhány nap előtt átiratban hivatkozott arra az 1922-ben kelt átiratára, amelyet levéltárba helyezéssel intézett el a tanács, mert úgy találta, hogy a leánytanonciskola kérdése csakis az önálló tanonciskola létesítésével oldható meg. Mivel pedig az önálló tanonciskola létesítésére abban az időben nagyon kevés remény volt és ez a remény még ma sem gyarapodott, a tanács a leánytanonciskola kérdését még reménytelenebbnek látta és ezért került a kamara átirata levéltárba. A kamara újabb átiratában ismét hangsúlyozza, hogy a tanonciskola létesítéséhez külön belügyminiszteri jóváhagyás sem kell, mert nem új hivatali létesítéséről van szó, hanem csak egy régebben jóváhagyott határozat végrehajtásáról, amely még a szanalási törvénnyel sem ellenkezik, sőt a női tanoncoktatásnak további halogatása egyértelmű az idevonatkozó törvény imperatív rendelkezéseinek nemteljesítésével. Kéri a kamara, hogy a város hatósága vegye ismét tárgyalás alá az 1922-ben kelt átiratát és találjon módot arra, hogy a közel hatszáz szegedi leánytanonc megfelelő elméleti oktatásban is részesüljön.

A polgármester — értesülésünk szerint — a kamara átirata alapján már meg is bízta Antal Dénest, a tanonciskola igazgatóját, hogy a leánytanoncoktatás ügyében tegyen előterjesztést a felügyelőbizottságnak.

Az egész vonalon minősíteni kell a szegedi paprikát.

Szeged, október 27. (Saját tudósítónktól.) Jelenítette a Szeged, hogy a földmívelési minisztériumban az elmúlt hét szerdáján ankétot hívtak volna össze, amelyen véglegesen rendezték volna a paprikaminősítés aktuális kérdését. Ez az ankét ismeretlen okokból elmaradt, úgy hogy a polgármester hétfő délutánra termelőkből, kereskedőkből álló bizottságot hívott össze, hogy a minősítés kérdésében egységes állásfoglalás történjék, amelynek eredménye alapján könnyebben dönthet majd a földmívelési miniszter.

Az értekezleten tíz kereskedő, kikészítő és termelő vett részt, megjelentek azonkívül Kószó István, Aigner Károly, Bokor Pál, dr. Tonelli Sándor és Dunszt Kálmán, a gyógynövényforgalmi iroda igazgatója.

Dr. Somogyi Szilveszter polgármester nyitotta meg az ülést, ismertetve az összejövetel célját. Mivel az értekezlet kezdeményezése a kikészítőktől és a termelőktől származott, felkérte a jelenlevőket, hogy ismertessék a kikészítők állásfoglalását a paprikaminősítés ügyében.

Csiszár István három pontban foglalta össze a kikészítők álláspontját. Mérsékeljék a különböző és sokféle állami terheket, töröljék el az őrési tanúsítvány rendszerét s a mai minősítési rendszer helyett csak vegytisztasági szempont veendő figyelembe.

Csiszár után Aigner Károly főispán bejelentette, hogy a földmívelési minisztériumban összehívott ankétot november 12-én tartják meg. Véleménye szerint a kivétel szempontjából szükséges a minősítés rendszere, de ezzel szemben szükséges a paprikát terhelő állami költségek mérséklése is.

Dr. Tonelli Sándor, a kamara főtitkára bejelentette, hogy a kereskedők ez ügyben értekezletet tartottak s ismertetni a kereskedők állásfoglalását. Véleménye szerint kell, hogy a kereskedők érdeke megegyezzen a kikészítők érdekeivel, mert a paprikának mindennek előtt piac kell. Magyarország ez ideig paprikatermése 400—500 vagon és ezzel szemben a belföldi fogyasztás csupán 35 vagon. A külföld megszokta már az állami minősítést s ez az eredménye, hogy a magyar paprika sokkal többet ér a spanyolnál. Véleménye szerint káros lenne a régi minősítési rendszer megszüntetése. A kereskedők érdeke elválik a kikészítőktől abban, ha a termelők elfogadnának egy olyan rendszert, amely szerint csak a külföldre kerülő paprika minősítettnek s a belföldi forgalma pedig csak vegyvizsgálat alá kerülne.

Előre bejelenti a kereskedők nevében, hogy ha ez a terv megvalósulna, úgy a kereskedők egy deka minősítetlen paprikát sem vásárolnak, mert a kereskedők nem hajlandók viselni annak az ódiomat, hogy az általuk vásárolt paprika leminősített.

Kivezető ut csak az lehet e kérdésben, ha a földmívelési minisztérium végleg eltörölné a minősítést és helyébe a vegyvizsgálat rendszerét vezetné be minden vonalon.

A vita során Pick Jenő, Márer Ármin és Peregi Mihály szoltak hozzá a minősítés rendezésének kérdéséhez.

Pick Jenő véleményében elmondta, hogy ha a minősítést eltörölnék, előállna az 1914. év előtti zűrzavar s e helyzet a paprika külföldi árának leszállására vezetne. Hasonló értelemben még több

felszólalás történt a minősítés szükséges fentartása mellett.

Az elhangzott kereskedői felszólalásokra Csiszár István reflektált, arra hivatkozva, hogy a minősítés nem biztos, mert tévedések is történhetnek s ezért az eltörlés mellett nyilatkozik.

Az értekezlet végén Somogyi polgármester összegezi az elhangzott véleményeket. Nézete szerint teljesen a földmívelési minisztértől függ, hogy melyik álláspont fog győzedelmeskedni.

A döntőbizottság.

Irta: Wimmer Fülöp.

Nem igen szoktam a helybeli, kizárólag antiszemizmusból tengődő lap reám vonatkozó nyilatkozataira reflektálni, ezuttal azonban a döntőbizottság legutóbbi határozatának ismertetése közepette reám tett megjegyzése éppen kapóra jön arra, hogy a bizottság ellen most már évek óta folytatott küzdelmemet egy újabb, remélhetőleg ezuttal sikeres lépéssel kiegészítem és egyúttal az antiszemita lap rosszhiszemű beállítását megfelelően helyesbítem.

Az előbbi cél elérésére formális indítványt nyújtok be a holnaputáni közgyűlésre, kérve, hogy a köztörvényhatósági bizottság utasítsa a tek. Tanácsot, hogy a döntőbizottság végleges eltörlése iránt forduljon a miniszterhez.

Az antiszemita lapnak pedig figyelmébe ajánlom, hogy: igaz ugyan, hogy a gázgyárak a háborús években folytatott tulkapásai ellen, amelyekkel szemben a hatóság kellő erélyt ki nem fejtett, kezdeményezésemre a kereskedelmi és iparkamara, a kereskedők szövetsége és főleg a közalkalmazottak egyesülete együttesen a minisztériumhoz fordultunk az árak szabályozása iránt, azon reményben, hogy ott a kereskedők, iparosok és hivatalnokok érdekében egy közkereseti vállalat tulkövetelése ellen védelmet kapunk, de köz tudomásu az is, hogy ezen „hires” bizottságnak mindjárt első döntése ellen és azóta többször én szóltam fel erélyesen és állandóan olyannyira, hogy az egyik tulerélyesnek talált felszólalásom miatt a bíróság 2000 korona bírságra ítelt.

Tény továbbá az, hogy legelőször én voltam az, aki a közhivatalnokok egyesülete által a hivatalnokok részére kívánt kedvezményt egy, a döntőbizottsággal tartott előzetes tárgyalás alkalmával felvettem és követeltem, m. p. hosszabb időre legalább ezen egyetlen irányban eredménytelenség és végre tény az is, hogy a döntőbizottságnak mindannyiszor ki nem elégitő döntését a közgyűlésen szótátva, már talán másfél év előtt indítványoztam a közgyűlésen, hogy a város tegye meg a szükséges lépéseket arra nézve, hogy ezen bizottságtól megszabaduljon.

A döntőbizottság éppenséggel nem közmegegyezéssel járó működését ily körülmények között igazán nem lehet az én rovásomra írni, hisz kétségtelen, hogy a gázgyár épp úgy, mint ez más városokban történt, a mi kezdeményezésünk nélkül is hozzá fordult volna érdekeinek megvédése céljából, úgy hogy egészen nyugodt vagyok az iránt, hogy akármilyen célzatos, egyoldalú izgatással szemben, városunk közhivatalnokai tisztában vannak avval, hogy közéleti működésümmel mindig — amint e kérdésben is — az ő érdekeik védelmében cselekedtem.

A német jobboldali egyesületek sem tudják hallani, hogy „Ne legyen többé háború!”

Postdam, október 27. A fekete-piros arany birodalmi zászlóegyesület brandenburgi helyi csoportja ma köztársasági gyűlést rendezett, amelyen felszentelték a helyi csoport zászlóját. A gyűlésen több ezer ember jelent meg Berlinből és környékéről. Stalling volt miniszterelnök beszédet mondott, amelyben hangoztatta, hogy a birodalmi zászlóegyesület a türelmetlenséggel szemben az emberi jogok és az emberbaráti szeretet szellemét képviselik. A birodalmi zászlóegyesület arra törekszik, hogy a szívekbe belevigye ezen gondolatot: Ne legyen többé háború. Az ünnepség után felvonulást tartottak a városban, majd később kisebb összetűzés támadt a jobboldali egyesület tagjaival. A rendőrség több embert letartóztatott; az eddigi hivatalos megállapítás szerint két helyen volt összetűzés. Összesen körülbelül 6—10 sebesültől lehet szó. A rendőrség 20—30 embert őrizetbe vett, később azonban ismét szabadon bocsátotta őket.

XI.

4.

Baranyi János

zongoraestje

(Endrényi)